

Laskuperusteet eläkekassoille työntekijän eläkelain mukaista kustannusten jakoa varten

Kokonaisperuste annettu STM:n asetuksella 19.12.2022 (säädös 1114/2022).

Sisällysluettelo

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten (1114/2022)

Liite 1

Laskuperusteet eläkekassoille työntekijän eläkelain mukaista kustannusten jakoa varten

1	Vakuutustekniset suuret.....	1
2	Ikään ja palkkaan liittyvät suuret.....	5
2.1	Ikälasku.....	5
2.2	Eläkkeen perusteena oleva palkka.....	5
2.3	Vuosimaksun tasausosaan vaikuttava suure S_v^F	5
3	Rahastoitu vanhuuseläke.....	6
4	Vastaisten eläkkeiden vastuvelka.....	8
4.1	Vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuvelka.....	8
4.2	Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuvelka.....	8
5	Alkaneiden eläkkeiden vastuvelka.....	9
5.1	Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuvelka.....	9
5.2	Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuvelka.....	9
6	Vuosimaksun tasausosa.....	11
7	Tasausvastuu ja täydennyskerrointa vastaava korkotuotto.....	11
8	Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu \bar{V}^O	15
9	Eläkejärjestelyyn liittyvät eläkesuuret ja eläkelaitoksen vaihtuminen.....	16
10	Työsuhdekohtaisten tietojen korjaaminen.....	17
11	Työntekijän maksuosuutta vastaava osuus vastuvelasta.....	17
12	Poikkeukset.....	18

Liite 2

Vakuutusteknisiin perusteisiin liittyvät kertoimet

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2022

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään työntekijän eläkelain (395/2006) 179 §:n 4 momentin 2 kohdan nojalla, sellaisena kuin se on laissa 69/2016:

1 § Soveltamisala

Laskuperusteita sovelletaan eläkekassan työntekijän eläkelain (395/2006) mukaiseen eläketurvaan.

2 § Yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten laskettavat suuret

Eläkekassan työntekijän eläkelain 179 §:n mukaista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten tarvittavat suuret lasketaan tämän asetuksen liitteessä 1 esitettyjen laskuperusteiden mukaisesti.

Suureiden laskemiseen 1 momentin mukaisesti tarvittavat kertoimet ovat tämän asetuksen liitteessä 2.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran eläkekassan vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa. Liitteen 2 kohtaa 6 sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran eläkekassan vuodelta 2021 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa ja liitteen 2 kohtaa 3 sovelletaan ensimmäisen kerran eläkekassan vuodelta 2022 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.

Tällä asetuksella kumotaan sosiaali- ja terveysministeriön asetus eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten (748/2019).

Helsingissä 19.12.2022

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen

Neuvotteleva virkamies Pirjo Moilanen

1 Vakuutustekniset suureet

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Näissä laskuperusteissa esiintyvät vakuutustekniset suureet lasketaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen yleisten laskuperusteiden mukaisesti käyttäen erikoisvakioille tämän kohdan mukaisella tavalla määritettyjä arvoja:

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa käytettävä rahastokorko

$$i_0 = 0,03.$$

Perustekorko lasketaan kaavalla

$$b_1 = \max[0,18 \cdot p; i_0],$$

missä p on eläkelaitosten keskimääräinen täydennysperuste.

Keskimääräinen täydennysperuste lasketaan kaavalla

$$p = \sum ({}^1w_i \cdot p_i),$$

missä 1w_i on vastuovelka, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu ja erät, joita YEL 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa, V_i suhteutettuna kaikkien eläkelaitosten vastaavaan vastuovelkaan $\sum V_i$ siten, että

$${}^1w_i = \frac{\min \left[0,15; \frac{V_i}{\sum V_i} \right]}{\sum \min \left[0,15; \frac{V_i}{\sum V_i} \right]}$$

ja p_i on eläkelaitoskohtainen täydennysperuste

$$p_i = \max \left[\frac{A_i}{V_i}; 0, 10 \right],$$

missä A_i on eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma. Eläkesäätiöiden ja -kassojen osalta suureessa A_i ei huomioida mahdollista osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää.

Kuolevuuteen liittyen

$$b_2 = \begin{cases} 5, & \text{kun } v-x < 1930 \\ 3, & \text{kun } 1930 \leq v-x < 1940 \\ 2, & \text{kun } 1940 \leq v-x < 1950 \\ 0, & \text{kun } 1950 \leq v-x < 1960 \\ -2, & \text{kun } 1960 \leq v-x < 1970 \\ -3, & \text{kun } 1970 \leq v-x < 1980 \\ -5, & \text{kun } 1980 \leq v-x < 1990 \\ -7, & \text{kun } 1990 \leq v-x < 2000 \\ -8, & \text{kun } 2000 \leq v-x < 2010 \\ -10, & \text{kun } 2010 \leq v-x < 2020 \end{cases},$$

missä $v-x$ on työntekijän syntymävuosi.

Työkyvyttömyyteen liittyen

$$b_3 = 1$$

$$b_4 = 1$$

$$b_5 = 1$$

$$b_6 = 1$$

$$b_7 = 1$$

$$b_8 = 1.$$

Rahanarvon muuttuvuus lasketaan kaavalla

$$b_{15} = b_1 - i_0.$$

Eläkevastuun täydennyskerroin lasketaan kaavalla

$$b_{16} = \begin{cases} (1-\lambda) \cdot 0,36 \cdot p - 0,057, & \text{jos } p < 0,198 \\ 0, & \text{jos } 0,198 \leq p < 0,218 \\ (1-\lambda) \cdot 0,15 \cdot p - 0,026, & \text{jos } p \geq 0,218 \end{cases},$$

missä λ on annettu liitteen 2 kohdassa 6.

Vakuutusmaksukorko b_{17} on Vakuutusosakeyhtiö Garantian laskema TyEL:n 12 kuukauden viitekorko, kuitenkin vähintään 2 %. Korko määritellään kahdesti vuodessa noteerauspäivien 1.11.v-1 ja 2.5.v tilanteista siten, että arvot tulevat voimaan vastaavasti 1.1.v ja 1.7.v.

Osaketuottokerroin j lasketaan kaavalla

$$j = \left(\prod_{n=1}^{12} (1 + OT_{kk})^{\frac{1}{12}} \right) - 1,$$

missä OT_{kk} on kuukausikohtainen vuositasoinen keskimääräinen osaketuottokerroin. Kerroin OT_{kk} lasketaan kaavalla

$$OT_{kk} = \left(\sum w_i^{kk} \cdot (1 + i OT_{kk})^{12} - 1 \right) - 0,01,$$

missä osaketuottokerroin ${}^iOT_{kk}$ on eläkelaitoksen kuukausikohtainen osaketuotto, ja ${}^2w_i^{kk}$ eläkelaitoksen kuukausikohtainen painokerroin, joka lasketaan eläkelaitoksen keskimääräinen sijoitettu osakemäärä OA_i^{kk} suhteutettuna kaikkien eläkelaitosten keskimääräiseen sijoitettuun osakemäärään siten, että

$${}^2w_i^{kk} = \frac{\min \left[0,15; \frac{OA_i^{kk}}{\sum OA_i^{kk}} \right]}{\sum \min \left[0,15; \frac{OA_i^{kk}}{\sum OA_i^{kk}} \right]}.$$

Eläketurvakeskus laskee perustekoron arvon puolivuositain neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella ja osaketuottokertoimen arvon kuukausittain neljän desimaalin tarkkuudella. Eläketurvakeskus ylläpitää ohjeita koskien laskentaa tarkemmalla tasolla sekä aiemmin laskettujen arvojen korjaamista.

Eläketurvakeskus julkaisee vakuutusmaksukoron, sekä muiden tässä perusteessa esiintyvien Eläketurvakeskuksen laskemien suureiden ja kertoimien arvot verkkosivuillaan.

2 Ikään ja palkkaan liittyvät suureet

2.1 Ikälasku

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Vakuutusteknisissä suureissa käytetään ikänä x vuoden v ja syntymävuoden erotusta. Eläkeikä merkitään w :llä. Laskettaessa alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuita kohdan 5.2 mukaisesti käytetään kuitenkin kuukauden tarkkuudella määrättyä ikää.

2.2 Eläkkeen perusteena oleva palkka

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Vuoden v työansioon perustuva palkka S_v on TyEL 70 ja 72 §:n mukainen työansio vuodelta v .

Jos ansioita joudutaan arvioimaan, niin otetaan huomioon kaikki ne työntekijät, jotka eläkekassalle saapuneiden ilmoitusten mukaan olivat tai olisivat voineet olla TyEL:n alaisia.

2.3 Vuosimaksun tasausosaan vaikuttava suure S_v^F

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Vuoden v vuosimaksun tasaososan kertoimen p_v^M laskennassa käytettävä suure S_v^F on osakkaan vuoden $v-2$ palkkasumma $\sum S_{v-2}$. Mikäli osakas on järjestänyt työntekijöidensä eläketurvan useissa eri työeläkelaitoksissa, käytetään yhteenlaskettua palkkasummaa. Osakkaan palkkasumman S_v^F tilalla voidaan käyttää vuodelle v arvioitua palkkasummaa $\sum S_v$, jos vuoden v alusta tai aikaisemmin tapahtuneen yritysjärjestelyn tuloksena $\sum S_{v-2}$ poikkeaa palkkasummasta $\sum S_v$ vuositasolla vähintään $1\,000\,000 \cdot I_v$ euroa.

3 Rahastoitu vanhuuseläke

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Seuraavassa esitettävää rahastoidun eläkkeen laskutapaa käytetään vanhuuseläkkeen yhteydessä. TyEL:n mukaisesti osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ei pidetä vanhuuseläkkeenä. Muissa etuuslajeissa ei aktiiviaikana muodostu rahastoitua eläkettä.

Rahastoidun eläkkeen määrä vuoden v lopussa määritellään kaavalla

$$(1) \quad E_v^R = \begin{cases} E_{v-1}^R + \Delta E_v^R, & \text{kun } x < 55 \\ (E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)(1 + i_v), & \text{kun } x \geq 55, \end{cases}$$

missä rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavan (3) mukaan. Kertoimella i_v korotetaan rahastoidun eläkkeen määrää. Kerroin i_v määritellään kaavalla

$$(2) \quad i_v = {}^1i_v + {}^2i_v + {}^3i_v + {}^4i_v,$$

missä 1i_v perustuu TyEL 171 §:n 1 momentin mukaiseen täydennykseen, 2i_v TyEL 174 §:n kohdan 3 mukaiseen erikseen siirrettävään täydennykseen, 3i_v TyEL 174 §:n kohdan 3 perusteella 53-62 –vuotiaiden työntekijöiden korotetusta työeläkevakuutusmaksusta tehtävään täydennykseen ja 4i_v TyEL 171 §:n 2 momentin mukaiseen täydennykseen. Kertoimien 1i_v , 2i_v , 3i_v ja 4i_v arvot on annettu liitteessä 2.

Rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavalla

$$(3) \quad \Delta E_v^R = \begin{cases} 0,004 \cdot S_v, & \text{kun } x < 65 \\ 0,004 \cdot \frac{\overline{N}_x}{N_{65}} \cdot S_v, & \text{kun } x \geq 65. \end{cases}$$

Jos työntekijä on ansainnut työansion TyEL:n tai MEL:n mukaisella vanhuuseläkkeellä ollessaan, niin $\Delta E_v^R = 0$.

Jos työntekijän vanhuuseläke alkaa iästä z alkaen, rahastoitua eläkettä muutetaan kaavalla

$$(4) \quad E_v^R(z) = \frac{\overline{N}_{65}}{N_z} E_v^R,$$

missä z on ikä kuukauden tarkkuudella työntekijän ensimmäiselle TyEL:n tai MEL:n mukaiselle vanhuuseläkkeelle siirtymistä edeltävän kuukauden lopussa.

Laskettaessa kaavan (5) mukaista vastaisen vanhuuseläkkeen vastuovelkaa tapauksessa, jossa $x \geq 65$, rahastoitu eläke muutetaan kaavan (4) mukaisesti käyttäen ikänä z hetkelle 31.12. v kuukauden tarkkuudella laskettua ikää.

Jos rahastoiden vanhuuseläkkeen laskemisen jälkeen joudutaan korjaamaan työntekijän työansioita ja samalla korjataan vuosimaksun tasausosaa, korjattu rahastoitu vanhuuseläke lasketaan kunkin vuoden osalta ao. vuoden perusteita soveltaen.

4 Vastaisten eläkkeiden vastuuelka

4.1 Vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuuelka

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuuelka hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(5) \quad \bar{V}_v^V = \sum_{x < 65} E_v^R \frac{\bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}} + \sum_{65 \leq x < 76} E_v^R(z) \bar{a}_{x+1/2} .$$

Vastuuelkaa laskettaessa otetaan huomioon myös vapaakirjat sekä työkyvyttömyyseläkkeen saajien vastaiset vanhuuseläkkeet.

4.2 Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuelka

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuelka hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(6) \quad \bar{V}_v^I = {}^1k_v^{VI} \sum i_x S_v + {}^2k_v^{VI} \sum i_x S_{v-1},$$

missä ${}^1k_v^{VI}$, ${}^2k_v^{VI}$ ja i_x ovat kertoimia, joiden arvot on annettu liitteessä 2. Jälkimmäisessä summalausekkeessa kertoimelle i_x käytetään vuodelle $v-1$ annettua arvoa.

5 Alkaneiden eläkkeiden vastuuelka

5.1 Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuuelka

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuuelka hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(7) \quad \bar{V}_v^{VA} = \sum E_v^R(z) \bar{a}_{x+1/2},$$

missä $E_v^R(z)$ on määritelty kohdassa 3.

Vastuuelka lasketaan kaikille ennen 1.1. $v+1$ myönnetyille ja 1.1. $v+1$ maksettaville vanhuuseläkkeille.

5.2 Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuelka

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuelka hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(8) \quad \bar{V}_v^{IA} = \bar{V}_v^I + {}^2\bar{V}_v^I.$$

Vastuuelan osat ${}^1\bar{V}_v^I$ ja ${}^2\bar{V}_v^I$ lasketaan kaavojen (9) ja (10) mukaisesti.

Vastuuelan osa ${}^1\bar{V}_v^I$ lasketaan kaikille ennen 1.1. $v + 1$ myönnetyille ja 1.1. $v + 1$ tai myöhemmin maksettaville työkyvyttömyyseläkkeille.

$$(9) \quad {}^1\bar{V}_v^I = \sum E_v^{IR} \bar{a}_{(u)+(h-u):w}^{\bar{ii}} ,$$

missä E_v^{IR} on eläkekassan vastuulla oleva osuus vuotuisen työkyvyttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta, u on ikä täysinä vuosina ja kuukausina työkyvyttömyyden alkamiskuukauden lopussa, h on ikä täysinä vuosina ja kuukausina hetkellä 31.12. v ja w on liitteessä 2 annettu syntymävuosikohtainen eläkeikä, kuitenkin 1.1.2006–31.12.2016 sattuneiden eläketapahtumien osalta 63 vuotta ja ennen 1.1.2006 sattuneiden eläketapahtumien osalta 65 vuotta tai eläkeikä siinä työsuhteessa, johon tuleva aika on liitetty.

Vastuuelan osa ${}^2\bar{V}_v^I$ lasketaan muita työkyvyttömyyseläkkeitä ja kuntoutusrahoja varten kaavalla

$$(10) \quad {}^2\bar{V}_v^I = k_1^I \sum i_x S_{v-1} + k_2^I \sum i_x S_{v-2} + k_3^I \sum i_x S_{v-3},$$

missä esiintyvien kertoimien k_1^I , k_2^I , k_3^I ja i_x arvot on annettu liitteessä 2. Ensimmäisessä summalausekkeessa kertoimelle i_x käytetään vuodelle $v-1$ annettua arvoa, toisessa summalausekkeessa vuodelle $v-2$ annettua arvoa ja kolmannessa summalausekkeessa vuodelle $v-3$ annettua arvoa.

6 Vuosimaksun tasausosa

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Eläkekassan vuosimaksun tasausosa \bar{P}_v^T vuodelta v lasketaan kunkin osakkaan osalta kaavalla

$$(11) \quad \bar{P}_v^T = y_v^P \sum S_v - \sum \left(\frac{\bar{N}_{65}}{D_x} \Delta E_v^R \right) - \sum (i_x + p_v^M + l_v) S_v,$$

missä kertoimien y_v^P , i_x , p_v^M ja l_v arvot on annettu liitteessä 2.

7 Tasausvastuu ja täydennyskerrointa vastaava korkotuotto

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

TyEL 178 § ja 179 §:n yhteisesti kustannettavia kuluja varten tarkoitettua, maksun tasausosista muodostunutta vastuuta kutsutaan seuraavassa tasausvastuuksi.

Tasausvastuu \bar{V}_v^T hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$\begin{aligned}
(12) \quad \bar{V}_v^T &= (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^T \\
&+ (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(y)}) \sum S_v \right] \\
&+ \Delta R_v - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) + \Delta V_v^{TQ} + \Delta V_v^{QX} - P_v^{H(T)},
\end{aligned}$$

missä

ΔR_v = kaavan (14) mukainen täydennyskerrointa vastaava korkotuotto

b_1 = määritelty kohdassa 1

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava vastaisen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava alkaneen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v

ΔV_v^{TQ} = $V_v^{Q'} - V_v^Q$, missä V_v^Q on määritelty kohdassa 8

ΔV_v^{QX} = määritelty kohdassa 8

$P_v^{H(T)}$ = pienten vakuutusten hoidosta aiheutuvien kulujen kattamiseen luettava määrä, joka lasketaan kaavalla

$$(13) \quad P_v^{H(T)} = \sum \min \left[(u_v^T \sum S_v)^+ ; h_v(C) \cdot \left(\frac{S_v^3 - \max(S_v^2; \sum S_v)}{S_v^3 - S_v^2} \right)^+ \right],$$

missä

u_v^T = keskimääräisen TyEL:n perittävän vakuutusmaksun tasausosa vuonna v ja sen arvo on annettu liitteessä 2,

$$h_v(C) = h_{2020}(C) \frac{\pi_v}{\pi_{2020}}, \text{ jossa } h_{2020}(C) \text{ on annettu liitteessä 2 ja } \pi_v \text{ on}$$

kuluttajahintaindeksin pistelukujen keskiarvo vuoden $v-1$ kolman-

nelta vuosineljännekseltä ja

$$S_v^i = \frac{I_v}{I_{2020}} S_{2020}^i, \text{ jossa } S_{2020}^i \text{ on liitteen 2 mukainen suure } i\text{:n arvoilla 2}$$

ja 3.

Eläketurvakeskus laskee suureiden $h_v(C)$, S_v^2 ja S_v^3 arvot vuosittain, sekä yläpitää ohjeita koskien laskentaa tarkemmalla tasolla.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa vuosittain kustannustenjakoperusteissa esiintyvien kertoimien q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TR(y)}$ arvot ja niiden perusteella määrittyy eläkekassan osuus yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Suuresta \bar{P}_v^T vähennetään vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettu siirtymämaksu ja suurena $\sum S_v$ käytetään palkkasummaa, joka on laskettu kuten sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden osan I kohdassa 1.4.3 laskettu suure S_v^{psm} . Siirtymämaksulla tarkoitetaan siirtymämaksusta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi annetun lain mukaista maksua.

Täydennyskerrointa vastaava korkotuotto ΔR_v vuodelta v lasketaan kaavalla

$$(14) \quad \Delta R_v = b_{16} \bar{V}_{v-1}^{VI}$$

$$+ \frac{(1+i_0+b_{16})^{0,5} - (1+i_0)^{0,5}}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VI} - (1+i_0)\bar{V}_{v-1}^{VI} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) \right],$$

missä

b_{16} = määritelty kohdassa 1

i_0 = määritelty kohdassa 1

\bar{V}_v^{VI} = $\bar{V}_v^V + \bar{V}_v^I + \bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA}$

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = määritelty kaavassa (12)

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = määritelty kaavassa (12)

$$(15) \quad \begin{aligned} V_v^{Q'} &= (1+i_0+b_{16}+\lambda \cdot j) \cdot \bar{V}_{v-1}^Q - \Delta V_v^{QX} \\ &+ \lambda \cdot j \cdot \bar{V}_{v-1}^{VI} \\ &+ \frac{\lambda((1+j)^{0,5}-1)}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VI} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) - (1+i_0)\bar{V}_{v-1}^{VI} \right] \\ &+ \lambda(j-b_1) \cdot \bar{V}_{v-1}^T \\ &+ \frac{\lambda((1+j)^{0,5} - (1+b_1)^{0,5})}{(1+b_1)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{T*} - (1+b_1)\bar{V}_{v-1}^T \right], \end{aligned}$$

missä

λ = liitteen 2 kohdassa 6 annettu TyEL 168 §:n 2 momentin mukainen osaketuottokertoimen osuus,

j = TyEL 168 §:n 3 momentin mukainen osakkeiden keskimääräisen vuosituotto-prosentin sadasosa,

$$\begin{aligned}
b_1 &= \text{kohdan 1 mukainen perustekorko,} \\
b_{16} &= \text{kohdan 1 mukainen täydennyskerroin,} \\
\bar{V}_{v-1}^Q &= \text{määritelty kohdassa 8,} \\
\bar{V}_v^T &= \text{kaavan (12) mukainen tasausvastuu ja} \\
\bar{V}_v^{T*} &= (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^T \\
&\quad + (1+b_1)^{0.5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(y)}) \sum S_v \right].
\end{aligned}$$

Jos $\bar{V}_v^T < 0$, määrä $\bar{V}_v^{T'} = -\bar{V}_v^T$ on TyEL:n 183 §:n 2 momentin mukaisten sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden osan I kohdan 1.1.1.2 mukainen saatava Eläketurvakeskukselta ja tasausvastuulle hetkellä 31.12.v asetetaan arvo $\bar{V}_v^{T'} = 0$.

8 Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu \bar{V}^Q

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun järjestelmätasolla tasattu arvo V^Q lasketaan kaavalla

$$(16) \quad V_v^Q = k_v \left[\left(\bar{V}_v^{T*} + \Delta V_v^{QX} + \Delta R_v - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) \right) + \bar{V}_v^{VI} + V_v^Q \right],$$

missä

$$\Delta V_v^{OX} = (1 + b_1) \left[\bar{V}_{v-1}^Q - 0,01 (\bar{V}_{v-1}^{VI} + \bar{V}_{v-1}^T + \bar{V}_{v-1}^Q) \right]^+$$

k_v = liitteessä 2 annettu Eläketurvakeskuksen TyEL 168 §:n 2 momentin mukaisesti laskema kerroin

\bar{V}_v^{T*} = määritelty kohdassa 7

ΔR_v = määritelty kohdassa 7

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = määritelty kohdassa 7

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = määritelty kohdassa 7

\bar{V}_v^{VI} = määritelty kohdassa 7

$V_v^{Q'}$ = määritelty kohdassa 7

\bar{V}_v^T = kaavan (12) mukainen tasausvastuu.

Lopullinen osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu \bar{V}_v^Q lasketaan kaavalla

$$(17) \quad \bar{V}_v^Q = \max \left\{ -\frac{0,2}{1,2} \cdot (\bar{V}_v^T + \bar{V}_v^{VI}); V_v^{Q'} \right\}.$$

9 Eläkejärjestelyyn liittyvät eläkesuureet ja eläkelaitoksen vaihtuminen

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Kuhunkin eläkejärjestelyyn liittyvään työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuvelkaan luetaan alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuu siltä osin kuin se perustuu TyEL 175 §:n mukaan huomioon otettavaan eläketapahtumavuotta edeltävinä kahtena kalenterivuonna vakuutetulle tämän eläkejärjestelyn osalta maksettuihin

palkkoihin. Lisäksi siihen sisältyy ennen 1.1.2007 voimassa olleen TEL:n mukaan eläkejärjestelyyn liittyvistä työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuva vastuu.

10 Työsuhteikkohtaisten tietojen korjaaminen

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Jos ansioita joudutaan korjaamaan vakuutusteknisen tutkimuksen suorittamisen jälkeen, huomioidaan korjaus kaavassa (12) siten, että ansioiden muutos lisätään suureeseen $\sum S_v$. Korjauksesta aiheutuva vuosimaksun tasausosan muutos lasketaan kunkin vuoden osalta asianomaisen vuoden perusteita soveltaen. Korjotus suoritetaan vakuutusmaksukoron mukaan asianomaisen vuoden puolivälistä korjausvuoden puoliväliin. Vuosimaksun tasausosan korjauserä lisätään kaavan (11) mukaiseen korjausvuoden vuosimaksun tasausosaan. Vuosimaksun tasausosan korjaus lasketaan kuitenkin vain ansioista, jotka kohdistuvat laskentahetkeä edeltäville kuudelle vuodelle.

11 Työntekijän maksuosuutta vastaava osuus vastuuelasta

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Työntekijän vakuutusmaksua vastaava osuus vastuuelasta hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(18) \quad L_v = (1 + i_0)(1 - u_v)L_{v-1} + (1 + i_0)^{0,5} q_v \sum S_v,$$

missä kertoimet u_v ja q_v on annettu liitteessä 2.

Vastuuvelasta työntekijän vakuutusmaksua vastaavaa osaa ei saa takaisinlainata.

12 Poikkeukset

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

Kohdan 1 mukainen eläkevastuun täydennyskerroin b_{16} ajalle 1.1.2023-31.1.2023 on

$$b_{16} = 0,0108.$$

Vakuutusteknisiin perusteisiin liittyvät kertoimet

(Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2023 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

1. Työkyvyttömyyskertoimet i_x

Taulukko 1. Ikävuosikohtaiset työkyvyttömyysmaksukertoimet

x	$100i_x$
17	0,08
18	0,13
19	0,18
20	0,23
21	0,28
22	0,33
23	0,37
24	0,39
25	0,43
26	0,46
27	0,50
28	0,53
29	0,56
30	0,58
31	0,61
32	0,63
33	0,64
34	0,65
35	0,66
36	0,67
37	0,68
38	0,69
39	0,71
40	0,72
41	0,74
42	0,77
43	0,79
44	0,82

x	$100i_x$
45	0,86
46	0,90
47	0,93
48	0,96
49	1,02
50	1,08
51	1,14
52	1,23
53	1,33
54	1,42
55	1,54
56	1,71
57	1,89
58	2,16
59	2,15
60	1,86
61	1,36
62	0,68
63	0,16
64	0,01
65-	0,00

2. Tasauskertoimet

$$y_{2023}^p = 0,253 \quad (\text{kaava (11)})$$

3. Rahastoitua vanhuuseläkettä koskevat kertoimet

(Kohta 3: Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2022 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

$${}^1i_{2022} = 0,0263 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^2i_{2022} = 0,0000 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^3i_{2022} = 0,0032 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^4i_{2022} = 0,0825 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^1i_{2023} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^2i_{2023} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^3i_{2023} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^4i_{2023} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

4. Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun, vuosimaksun tasaosan ja tassaustavastuun laskemiseen liittyviä kertoimia

Taulukko 2. Syntymävuosikohtaiset eläkeiät

Syntymävuosi	w
-1954	63v
1955	63v 3kk
1956	63v 6kk
1957	63v 9kk
1958	64v
1959	64v 3kk
1960	64v 6kk
1961	64v 9kk
1962	65v
1963	65v
1964	65v
1965	65v 2kk
1966	65v 3kk
1967	65v 5kk
1968	65v 7kk
1969	65v 8kk
1970	65v 10kk
1971	65v 11kk
1972	66v
1973	66v 1kk
1974	66v 3kk
1975	66v 4kk

Syntymä- vuosi	w
1976	66v 5kk
1977	66v 6kk
1978	66v 8kk
1979	66v 9kk
1980	66v 10kk
1981	66v 11kk
1982	67v
1983	67v 2kk
1984	67v 3kk
1985	67v 4kk
1986	67v 5kk
1987	67v 6kk
1988	67v 7kk
1989	67v 8kk
1990	67v 9kk
1991	67v 10kk
1992	67v 11kk
1993	68v
1994	68v 1kk
1995	68v 2kk
1996	68v 3kk
1997	68v 4kk
1998	68v 5kk
1999	68v 6kk
2000	68v 7kk
2001	68v 8kk
2002	68v 9kk
2003	68v 9kk
2004	68v 10kk
2005-	68v 11kk
2006-	69v

$$k_1^I = 0,355 \quad (\text{kaava (10)})$$

$$k_2^I = 0,396 \quad (\text{kaava (10)})$$

$$k_3^I = 0,085 \quad (\text{kaava (10)})$$

$$p_v^M = \begin{cases} 0,0032, & \text{kun } S_v^F \leq 0,1R_v^F \\ 0,0019, & \text{kun } 0,1R_v^F < S_v^F \leq 0,4R_v^F \\ 0,0010, & \text{kun } 0,4R_v^F < S_v^F \leq R_v^F \\ 0,0019, & \text{kun } R_v^F < S_v^F \end{cases}, \quad (\text{kaava (11)})$$

$$\text{missä } R_v^F = \frac{I_{v-2}}{I_{2004}} R_{2004}^F \text{ ja}$$

$$R_{2004}^F = 1,5 \text{ M€}.$$

$$u_{2022}^T = 0,2035 \quad (\text{kaava (13)})$$

$$u_{2023}^T = 0,2057 \quad (\text{kaava (13)})$$

$$l_{2023} = 0,00043 \quad (\text{kaava (11)})$$

$$h_{2020}(C) = 434,38 \text{ €} \quad (\text{kaava (13)})$$

$$S_{2020}^2 = 100\,000 \text{ €} \quad (\text{kaava (13)})$$

$$S_{2020}^3 = 200\,000 \text{ €} \quad (\text{kaava (13)})$$

$$u_{2023} = 0,0164 \quad (\text{kaava (18)})$$

$$q_{2023} = 0,0165 \quad (\text{kaava (18)})$$

5. Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun laskemiseen liittyviä kertoimia

$${}^1k_{2023}^{VI} = 1,033 \quad (\text{kaava (6)})$$

$${}^2k_{2023}^{VI} = 0,454 \quad (\text{kaava (6)})$$

6. Osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta \bar{V}^Q koskevat kertoimet

(Kohta 6: Annettu 19.12.2022, voimaantulo 1.1.2023, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2021 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.)

$$k_{2021} = 0,057601 \quad (\text{kaava (16)})$$

$$k_{2022} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (16)})$$

$$k_{2023} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (16)})$$

$$\lambda = 0,2 \quad (\text{kaava (15)})$$